

Tarz-ı nazar adeti nasıl ibadete çevirir?

Üstad Lemaat'ta "Niyet gibi, tarz-ı nazar dahi adeti ibadete çevirir" başlığı altında, niyet ve bakış açılarının aynı şekilde değerlendirilebileceğini açıklıyor.

Niyet nasıl normal adetlerini ibadete çevirir aynen öyle de 'Tarz-ı nazar / Bakış açısı' da ilimlere ve olaylara bakışımızı Allah'ın marifetine çevirir. Meselâ bir çiçeğe 'Ne güzel' demek ile 'Ne güzel yapılmış' demek arasındaki fark gibi.

İşte bu açıdan bir olaya veya düşünceye karşı kişiler farklı davranışlarda bulunurlar. Buna kısaca o kişinin bakış açısı diyebiliriz.

Kişilerin bakış açısı gösteren aşağıdaki olayı inceleyelim:

"Fransa'da, ağır işçilerin işleri hakkında ne düşündüklerini incelemek üzere araştırmayı yürüten bir görevli, bir inşaat alanına gönderilir. Görevli, orada aynı işi yapan üç işçiye yaklaşır ve aynı soruyu sorar: "Ne yapıyorsun?" Birinci işçi; "Nesin sen, kör mü?" diye öfkeyle bağırır. "Bu parçalanması imkânsız kayaları ilkel aletlerle kırıyor ve patronun emrettiği gibi bir araya yığıyorum."

İkinci işçinin cevabı: "Kayaları mimarî plana uygun şekilde yerleştirilebilmeleri için, kullanılabilir şekle getirmeye çalışıyorum. Sonuçta bir işim var. Daha kötü de olabilirdi." Üçüncü işçinin cevabı ise şöyledir: "Görmüyor musun?" der işçi kollarını gökyüzüne kaldırarak. "Bir katedral yapıyorum..."

Olaylara karamsar bir bakış açısıyla mı yoksa iyimser bir bakış açısıyla mı bakıyorsunuz? İşte o zaman musîbetlerde etkilenme derecesi değişecektir.

İnsan, Üstad Bediüzzaman'ın Risale-i Nur'da anlattığı imanî bakış açısını kazanırsa, o kişi huzura ve saadete kavuşur: "Mesele-i vahide, iki mütekellimden sudûr eder. Birisi mebde ve müntehasını ve siyak ve sibaka mülâyemetini ve ehavatiyla nispetini ve mevzi-i münasipte istimalini, yani münbit bir zeminde sarfını nazara aldığı için, o fende olan maharetine ve meleketine ve ilmine delâlet ettiği hâlde, öteki mütekellim şu noktaları ihmal ettiği için, sathiyetine ve taklidiyetine delâlet eder. Hâlbuki kelâm yine o kelâmdır." (ESDE: Şuaat, s. 538)

Meselâ Kovid-19. insanlar bu virüsten bahsederken, bazıları sağlık yönünü, bazıları ekonomiye vuracağı darbeyi, bazıları siyasî yönünü, bazıları ise korunma çarelerini açıklamaya çalışıyor.

Camiler kapatılıyor, Arabistan Kâbe ve Mescid-i Nebevî'yi yasaklıyor, vb. her kesim kendi bakış açısına göre davranıyor ve konuşuyor.

Fakat iman gözlüğüyle hadiselere bakanlar Gayretullaha dokunan bazı aşırılıklara dikkat çekiyor. İşte bakış açısı. Bu konuya da bizim bakış açımız, İlâhî bir uyarı yönünden olmalı ve vazifemizi yapıp (gerekli tedbirleri alıp, duâ edip) sonucu Allah'a bırakmalıyız ve sonucun güzel olacağına iman etmeliyiz.

Çünkü "Güzel gören güzel düşünür. Güzel düşünen hayatından lezzet alır."